

E. 26. num. 28

1771, 74.

P. 400.

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
VSVSFRVCTVS
IN
DOTE M DARI
POSSIT

QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

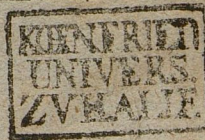
PRAESIDE
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESSOR. PVBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG.

SOCIO
IN AVDITORIO PETRINO

DIE XXIV. DECEMBR. ANNO CIOICCLXXI.

DEFENDET
CAROLVS FRIDERICVS DOEHLER
MARIADTHALENS.

LIPSIAE
LITERIS RVMPPFIIS.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, including the number '100'.

Vertical handwritten text on the right side of the page.

AN
V S V S F R V C T V S
IN D O T E M D A R I
P O S S I T .

§. I.

Ambigua videtur, nec satis accurate definita
quaestio: *An usufructus in dotem dari possit.* Duplex quaestionis ratio esse potest.
Primum videndum, an scilicet vxor marito vsumfructum
fundi tantum in dotem dare possit, haud ipsum fundi domi-
nium, quale consequitur maritus in fundo dotali. Dein:
an vxor, cui in fundo alieno usufructus competit, in dotem
ipsam usufructus seruitutem concedere possit. De vtra-
que quaestione, quid videatur nobis, dicamus.

§. II.

De Vsumfructu prius quaedam praemittamus. Con-
stat ex arte Ictorum abiisse vsumfructum in *formalem* et *cau-
salem*. Hunc dicunt ius domino in propria sua re compe-

tens et vtendi et fructus seu emolumenta ex ea capiendi. *Illum* contra de seruitute intelligunt, qua quis re aliena vtitur fruiturue salua rei substantia. Sunt, qui impugnant grauius hanc diuisionem, quique minus aptam dicunt. Consentiam; at vellem, ne referant inter diuisiones, sed tantum inter terminos artis, qua distinctio significatus vnus eiusdemque vocis denotatur. Quis enim negat domino ius re sua vtendi fruendiue, et vt uti frui possit, dici effectum dominii: vel vt ex arte technologias dicam, in dominio causam esse vfusfructus, tanquam partem effectuum dominii, quod exprimunt, domino competere vfusfructum causalem. Sic posse aliquo modo defendi hanc terminorum artis distinctionem putem, ne de solis verbis pugnemus.

§. III.

Iam ad ipsam quaestionem. Sunt, qui dominium marito negant in rebus dotalibus, eumque semper vfusfructuarium habent rerum dotalium. His forsitan inanis videbitur disputatio. Sed hos ad Imperatorem IUSTIANVM in *pr. F. quibus alien. lic. vel. non.* mittamus. Ait: *Accidit aliquando, vt qui dominus sit, alienare non possit: et contra, qui dominus non sit, alienandae rei potestatem habeat. Nam dotalis praediam maritus inuita muliere per legem Iuliam prohibetur alienare, obligare vero, ne illa quidem volente: quamuis IPSIVS SIT dotis causa ei datum.* Affirmat, DOMINVM interdum alienare non posse: exemplo probat scilicet ex lege Iulia de adulteriis petito, cuius legis caput marito dotalis praedii alienationem prohibuerat. Necessario ergo, maritus fuerit dominus dotalis fundi. Ergo diuersa erit mariti causa, si fundus in dotem datur, et si fundi tantum vfusfructus in dotem datus sit. Consequimur inde diuersitatem adesse debere *re in dotem data et rei vfusfructu in dotem dato.*

§. IV.

Iam, quid de his causis leges ipsae statuunt, videamus. Adit itaque TRYPHONINVS in *L. 78. §. 2. ff. de Jur. dot.*
Scri

Scribit: *Quodsi mulier in fundo suo marito usufructum DOTIS causa constituerit: tunc ex mariti persona erit usufructus proprie, qui et non utendo ipse pereat.* Non ergo proprietas fundi hic in dotem datur, sed solus usufructus, feruitus illa personalis, proprietate manente apud uxorem, quae et libere de proprietate disponit, quod patet ex *ead. l. in verbis: Quod si alienauerit uxor proprietatem.* Quis vero dicat, si res ipsa in dotem data, mulieri ius adhuc superesse posse alienandi rem. Obstarat autoritas PAVLI in *L. 7. §. 5. ff. de Fur. dot. Si res in dote dentur: puto in bonis mariti fieri accessionemque temporis marito ex persona mulieris concedendam.* Fiunt autem res mariti, si constante matrimonio in dotem dentur. Si itaque mariti fiunt, uxori alienandi ius esse nequit rei dotalis. Praeterea dixerat TRYPHONINVS *c. l. non utendo ipsi usufructum perire.* Fac maritum rem in dotem accepisse, neque ea re eundem uti, non amittet dominium, modo possessionem habeat, neque solus non usus eidem nocebit.

§. V.

Aliam speciem TRYPHONINVS *cit. l. §. 3.* exhibet: *Uxor viro usufructum dotis nomine dedit: manente matrimonio eidem fundum vendidit: quod poterat cum proprietatem fundi haberet in bonis, cum qua proprietate aliquando usufructus consolidatione coniungatur.* *Quaestum est, diuortio facto, quid dotis iudicio recipere debeat.* Distinguit ICTUS, utrum proprietas tantum aestimata sit pretio, an tanti venisset, quanti debet venire non detracto usufructu. Hac specie videtur constante matrimonio dotem recepisse, illa contra usufructus aestimationem habituram.

§. VI.

Patet ergo diuersum esse, si fundus detur in dotem, cuius dominus maritus fit, omniaque dominii iura in fundo acquirit, praeter ea, quae lege restricta sunt: et si usufructus fundi in dotem detur, quo casu dominans tantum

efficitur, neque dominium fundi habet, sed feruitutem saltem personalem in fundo constitutam. Sicuti itaque usufructum mulier in dotem dare potest, ita et nuda proprietas in dotem recte dabitur. Quamquam enim proprietas vix sufficere videtur ad onera matrimonii ferenda, qui finis est dotis dandae, tamen cum ob consolidationem futuram usufructus cum proprietate ipsa proprietas proficua esse possit, non dubitandum, ipsam proprietatem nudam in dotem dari posse. Exemplum est apud PAVLUM in *L. 4. ff. de Jur. dot.* *Si proprietati nudae in dotem datae usufructus accesserit, incrementum videtur dotis, non alia dos, quemadmodum si quid alluione accessisset.* Casum legis sic fingo. Titius legauerat Caiam fundum deducto usufructu, Sempronio vero usufructum fundi. Ducit Caiam in matrimonium Seius, et ne indotata ad maritum veniat, fundum deducto usufructu legatum marito notio dat in dotem. Interiecto tempore, cum Sempronius diem suum obiisset, consolidatur usufructus cum proprietate, quam in dotem acceperat Seius maritus: non opus est, ut noua quasi illatione in dotem vxor usufructum ad maritum deferat, sed sicut, qui principalem habet fundum alluione facta incrementum latens iure accessionis acquirit, ita usufructus fit accessorium proprietatis, quae principale constituit, et cum proprietas in dotem data sit, in bonis mariti recte accessio fit usufructus marito, ad quem pertinebit usufructus, donec finiatur matrimonium, quo facto non proprietas tantum, sed integer fundus, i. e. et proprietas in dotem data, et usufructus accessionis iure doti acquisitus restituendus erit.

§. VII.

Poterat praeterea et usufructus in dotem dari fundi, cuius proprietas vxoris non esset, vel ab ipsa vxore, vel a domino seu proprietario fundi. Posteriolem causam tractat POMPONIVS in *L. 66. ff. de Jur. dot.* Scribit: *Si usufructus fundi, cuius*

cuius proprietatem mulier non habebat DOTIS nomine mihi a domino proprietatis detur: difficultas erit post diuortium circa reddendum ius mulieri: quoniam diximus vsumfructum a fructuario cedi non posse, nisi dominio proprietatis; et si extraneo cedatur, id est, ei, qui proprietatem non habeat, nihil ad eum transire; sed ad dominum proprietatis reuersurum vsumfructum. Quidam ergo remedii loco recte putauerunt introducendum, vt, vel locet hunc vsumfructum mulieri maritus, vel vendat nummo vno, vt ipsum quidem ius remaneat apud maritum, perceptio vero fructuum ad mulierem pertineat. Adscriptimus integrum fragmentum maxime, cum subtilis Pomponii sit disputatio de restitutione dotis. Patet aduentitiam constituisse dotem vsumfructum illum, quippe nisi ita expresse stipulatio facta esset, ad constituentem dotem, non redibat ea soluto matrimonio, sed vel ad vxorem, vel apud maritum remanebat, prout essent circumpositae causae, hinc dubitationem ponit, si diuortio facto ad vxorem dos ventura sit, cum marito seruitus constituta, eaque cedi a marito nequeat vxori, ob id quod tantum proprietario cedi possit, suadet vel locationem vsusfructus vel simulatam venditionem, non iuris vsusfructus, sed fructuum perceptionis. Aliud vero consilium videtur habere MARCELLVS in L. 57. pro. ff. solut. matr. Ait: *Vsumfructu in dotem dato. Si diuortium interuenerit, nec proprietas rei apud maritum, vel mulierem sit: eam dotis esse restitutionem: vt MARITVS CAVEAT, QVAMDIU VIXERIT, PASSVRVM SE VTI FRVI MULIEREM HEREDEMQVE EIVS.*

§. VIII.

Tandem alia species adhuc superest apud TRYPHONINVM in L. 78. pr. ff. de Fur. dot. vbi fundi proprietates ad maritum pertinebat, vsusfructus vero ad mulierem. Ita scribit: *Cum in fundo mariti habens mulier vsumfructum, dotis causa eum marito dedit; quamuis ab ea vsusfructus decesserit; maritus tamen non vsumfructum habet, sed suo fundo quasi dominus vititur, consecutus per dotem, plenam fundi proprietatem,*

non separatam usufructu: nec est, quod non utendo maritus amittat. Quid? vxor marito usufructum in dotem dat, et tamen negat Ictus maritum usufructum habere. Sed salua res est, quippe, cum in dotem dat vxor usufructum marito fundi proprietario, fit necessario consolidatio, cum *pro dote* titulum ad acquirendum ius habilem constituat. Videtur ergo mulier proprietario fundi usufructuarii cessisse usufructum, quo facto desinit usufructus, quoties ad ipsum proprietarium reuertitur. At ita forsitan indotata efficiatur vxor? videtur equidem indotata, cum omnino usufructus consolidatione pereat; At indotata vere non est, quod exinde patet, quia, diuortio facto, maritus tenetur ad restituendum mulieri usufructum, seu quod magis est, mulieri competit ius exigendi a marito, vt denuo usufructum constituat, quod et TRYPHONINVS adfirmat c. l. Ait: *Diuortio autem facto, constituet in eodem fundo usufructum mulieri:*

§. IX.

Probauimus ergo, recte adferri posse Vsumfructum in dotem dari posse, nec nocet, si in alieno usufructum mulier habet, eumque marito in dotem det; non enim ipsum ius utendi fruendiue tradit, vt supra diximus, sed perceptionem, ne obtet regula, *cedendo usufructum extraneo* nihil agi. De usu forensi nihil est, quod adiiciamus, Sicuti romanae de dote leges in foris Germaniae, cui antiquis temporibus dos incognita, receptae, ita, quae ex iis valida erant, nisi accedat huius iuris noua abrogatio, quin apud nos valeant, non dubitandum.

ULB Halle

3

008 558 760

W 78

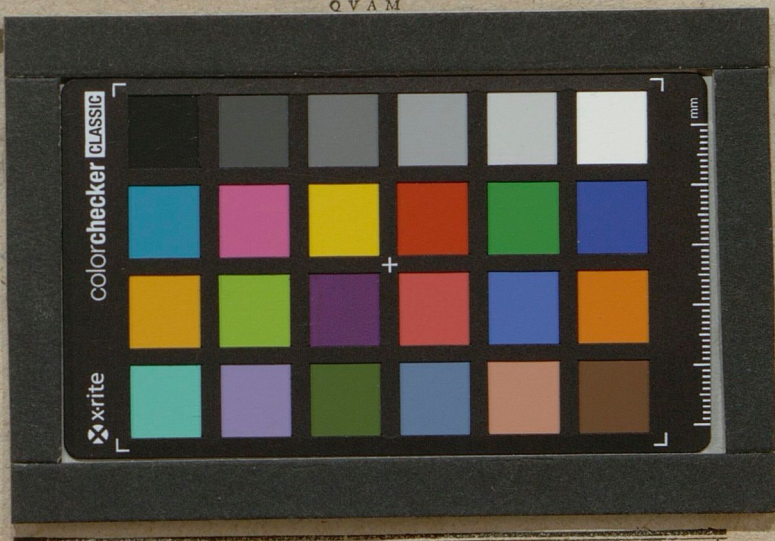
E. 26. num. 26

1771, 14.

QVAESTIO
IURIS CONTROVERSI
AN
VSVSFRVCTVS
IN
DOTE M DARI
POSSIT

P. 400.

QVAM

LIPSIAE
LITERIS RŪMPFIIS.

